

Miercuri,
1 aprilie 2026

Dragi copii,

„Acum foarte foarte mulți ani, când nu existam nici eu, nici părinții mei, dar nici măcar stră-stră-străbunica ta nu eclozase din ouă, 1 aprilie începea să fie celebrată ca și ziua noastră, Ziua Păsărilor”, îmi răsună în minte cuvintele mamei. „Pentru noi era o zi ca oricare alta, dar în aceea zi învățătorii și profesorii le vorbeau copiilor despre păsările migratoare și construiau cuiburi artificiale în mai multe locații.”

„Cuiburi și mai cum?” o întrebam mirat. „Oamenii nu au ciocuri, cum să construiască cuiburi”, continuam în același stil. Nu mai știu ce mi-a răspuns mama, dar abia acum am înțeles cu adevărat povestea ei când am văzut cu ochii mei cum construiesc de fapt oamenii acele cuiburi artificiale, care, dacă mă întrebați pe mine sunt mai degrabă niște imitații ale scorburilor în care păsările își vor construi propriul cuib.

Sâmbăta trecută, când mă pregăteam de marea finală a concertului meu, s-a oprit o mașină în fața casei. Nepoții proprietarilor au pășit în curte, fiind urmași de Ilinca, apoi de tatăl ei care căra 3 scânduri atât de lungi, încât abia a reușit să intre pe poarta mică.

- Unchiule, ce faci cu scândurile acelea lungi, întrebă băiețelul.
- Cu ocazia Zilei Păsărilor, care o să fie peste câteva zile facem cuiburi pentru păsări, dar a trebuit să promit că nu vă zic nimic. Au vrut să fie o surpriză pentru voi. Nici nu știți cât m-am chinuit să păstrez secretul, răspunde cu viteză Ilinca.
- Mulțumesc, Ilinca, preia cuvântul bunicul. Păsările au nevoie de un loc ferit unde să depună ouăle, să le clocească și să își crească puii. Multe dintre ele folosesc în acest scop scorburile copacilor, găuri aflate în clădiri, în garduri de piatră, în stiva de lemne de foc. În localități nu prea există copaci atât de bătrâni încât să aibă scorburi, clădirile sunt refăcute, tocmai de aceea le putem ajuta, dacă realizăm cuiburi artificiale pentru ele. Mulți le zic căsuțe, dar acelea nu sunt utile pentru păsări, pentru că nu sunt corect realizate. Dacă dorim într-adevăr să ajutăm păsările, trebuie să respectăm dimensiunile cuiburilor artificiale recomandate de specialiști, de păsărari, care cunosc cel mai bine nevoile păsărilor. Cine vrea să mă ajute?
- Eu, eu și eu – zic copii în cor, după ce au ascultat cu multă atenție cuvintele bunicului.

- Atunci declar deschis Atelierul de cuiburi artificiale, zice festiv bunicul. Am aici 3 schițe pentru 3 modele de cuiburi: unul pentru pițigoi mare, unul pentru pițigoi albastru și unul pentru măcăleandru, câte unul pentru fiecare dintre voi. Ca să nu vă certați pentru schițe, m-am gândit să decidem care la cine ajunge printr-un joc. O să vă pun câteva întrebări legate de păsările pentru care vom face cuibul și cel care reușește să răspundă cel mai rapid și, desigur, și corect, va avea prilejul să lucreze la cuibul păsării respective. Sunteți gata? Atunci, prima întrebare: care este pasărea cântătoare micuță, cu pieptul și fața portocalii, care apare pe felicitările și pe decorațiunile de Crăciun?

- Măcăleandru, răspunde rapid unul dintre băieți.

- Bravo, Paul, zice bunicul, ține te rog în mână schița cuibului de măcăleandru.

- Continuăm cu întrebarea cea mai grea: care dintre cele 3 păsări are o dungă subțire neagră peste ochi?

- Pițigoiul albastru – zice Ilinca.

- Hai, Ilinca, nici n-am terminat întrebarea: vroiam să mai zic că această dungă neagră ne duce cu gândul la masca lui Zorro. Se vede că toată iarna ai stat la geam cu ochii pe păsări. Într-una din zile te-am găsit și eu cu masca lui Zorro de la binoclu.

- Wow, ai binoclu Ilinca, întrebă Paul?

- Sigur că am, am făcut chiar eu din rola de carton de la prosopul de bucătărie și sfoară, se mândrește fata.

- Nu uita să menționezi că ai colorat binoclu, inclusiv marginea rolei și sfoara cu cariocă și marker negru, să arate exact ca un binoclu adevărat, și te-ai ales cu 2 cercuri negre în jurul ochilor și o dungă neagră în jurul capului, încât abia după trei zile a reușit mama ta să te spele de tot. Îmi pare rău că nu ți-am făcut o poză, râde bunicul atât de tare încât ochii lui încep să lăcrimeze, dar râd și ceilalți.

- Și acum ultima întrebare, deși e evident că tu Gabi o să faci cuibul pentru pasărea care vara trecută a cuibărit în cutia poștală a Ilincăi și care este...

- Pițigoiul mare, zice Gabi, cel mai mare nepot, mai fără chef.

- Să ne apucăm de treabă. Voi măsurați cu ruleta și marcați cu creionul unde trebuie să tai scândura. Dimensiunile apar pe schiță, uitați-vă aici. Eu vă ajut să fie totul realizat ca la carte.

N-a trecut mult timp și scândurile erau tăiate pe dimensiuni, inclusiv orificiul de intrare era realizat. Văzând cât de mic e acest orificiu, Paul a început să-l bombardeze pe bunic cu întrebări:

- Cum o să încapă pasărea pe aceea gaură micuță, de ce nu ai tăiat-o mai mare și de ce au uitat să deseneze pe această schiță și bățul sub gaură?

- Întrebări foarte bune, zice bunicul. Îmi place cum gândești. Păsările nu zboară în cuib cu aripile larg deschise, ci se agață cu picioarele de marginea găurii și cu aripile strânse, cu capul înainte sar rapid în el. Dacă gaura este mai mare, nu o să ocupe cuibul pentru că vor considera că pisicile sau păsările de talie mai mare vor distruge ouăle sau vor fura puii. Iar bățul nu a fost omis intenționat de pe schiță. Păsările care vor ocupa cuibul nu au nevoie de el. Ați auzit deja cum intră în cuib. În plus, păsările mai mari se pot așeza pe acel băț sau suport și le pot deranja în timpul clocitului sau în timpul hrănirii puilor și nu am dori să rămână puii înfometate, nu-i așa?

Haideți să ne apucăm de montat. Voi o să țineți scândurile, iar eu o să înfiletez șuruburile cu bormașina. Putem să folosim și ciocan și cuie, dar merge mai rapid așa.

- Dar eu vreau să bat cu ciocanul, se oftică Paul, cel mai mic dintre nepoți. Mi-ai promis data trecută când am fost în vizită, că îmi cumperi cu ciocan mai mic, pe care pot să-l ridic și eu.

- Am crezut că ai uitat deja.... Imediat îți dau niște cuie și uite ce ciocan micuț și ușor ți-am găsit. Ai aici și un rest de scândură, poți să bați cuie în el. Dar ai grijă de degetee....

Nu cred că Paul a auzit această ultimă recomandare, deja a început să se bată cuiele în scândură.... Ooo, nu pot să mă uit, era cât pe ce să se lovească, ciocanul a trecut chiar pe lângă degetul mare! Iarăși! Eu deja am emoții și în locul bunicului, care mi se pare că are încredere în nepoțel. Peste puțin timp cuiburile sunt gata, dar s-au terminat și cuiele lui Paul, iar degetele lui au rămas neatinse. Bravo micuțule!

Liniștea bruscă, o ademenește pe bunica, care apare cu o farfurie mare de plăcintă cu mere, abia scoasă din cuptor.

- Ce bine arată cuiburile. Le ungeți și cu ulei de in, ca să țină mai mult? întrebă ea.

- Da, da, răspunde bunicul. Am câte o pensulă pentru fiecare meșter tâmplar. Fără ei nu m-aș fi descurcat azi. Dar ne-ar prinde bine o pauză și o gustare, face cu ochiul către copii.

- Atunci am sosit chiar la timp. V-am făcut o plăcintă cu mere foarte gustoasă. Am pus și gutui în ea. Aveți grijă, s-ar putea ca mărul să fie încă fierbinte, îi avertizează bunica, dar până vă spălați pe mâini, o să fie tocmai bună de mâncat.

Se așează cu toții la masa din curte și bunicul începe să povestească.

- Nu știu dacă mai țineți minte cum s-a speriat acum doi ani bunica când a intrat în magazie. A început să strige "Ajutor, șoaaareci, mișună peste tot, șoareeci! Ți-am zis că avem nevoie de o pisică, dar nu m-ai ascultat". Când ne-am dus acolo, nu era nici urmă de șoareci. În locul lor alergau cei 6 pui ai codroșului de munte, care au sărit din cuibul construit pe niște țevi din colț. Încă nu știau să zboare și s-au speriat și ei de bunica voastră. Nu i-am mai deranjat. Pe lângă geamul care era permanent deschis, am lăsat și ușa deschisă și până în următoarea dimineață dispăruseră de acolo. I-am mai auzit în timp ce cereau mâncare de la părinții lor. Și anul trecut au revenit la noi. Știți unde au cuibărit de această dată?

- În ghiveciul agățat de tavan, zice Ilinca. Ouăle erau atât de mici, încât abia le vedeam. Bine că i-am arătat și bunicii și de data asta nu s-a mai speriat de pui.

- Pentru ei cuibul de măcăleandru ar fi potrivit, dar le place în magazie, nu cred că o să fie tentați să se mute de acolo. Noi oricum îl vom amplasa pe peretele magaziei și vom vedea ce se întâmplă. Cuibul pentru pițigoii mari îl vom pune pe gardul Ilincăi, chiar lângă cutia poștală, cu orificiul de intrare către stradă. Anul trecut, până ne-am dat seama o pereche de pițigoii mari a depus ouăle chiar în cutia poștală. Tatăl Ilincăi a lipit un bilet pe cutie pe care a scris că e ocupat de păsări și a rugat poștaşul să pună scrisorile într-o țevă groasă pe care a amplasat-o cu acest scop. Acum iarăși vor să cuibărească în cutia poștală, au început să adune material de cuibărire în ea, fire de iarbă, mușchi. Tatăl Ilincăi o să acopere pentru câteva zile gaura cutiei în speranța că păsările se vor muta în cuibul artificial de lângă ea. Dacă acest lucru se întâmplă, va întoarce cuibul și cutia poștală își va relua menirea.

- Nu o să părăsească pițigoii cuibul după ce acesta va fi întors? întrebă Gabi.

- Păsărarii zic că se vor obișnui cu noua direcție și o să fie mai puțin deranjați de trecători și de trafic. Și o să întoarcă cuibul artificial numai după ce păsările și-au construit cuibul.

- Ați văzut mierla aceea? Stă acolo de când am început să lucrăm. Parcă ne supraveghează munca, dar am impresia că trage și cu urechea, zice tot Gabi. Nu facem un cuib și pentru ea?
- Despre mine o fi vorba, mă uit împrejur și sunt singura mierlă la vedere. Gata am fost demascat...
- Mierlele cuibăresc în tufișuri. Pentru ei am putea face o ladă, o platformă, dar pisicile ar avea mai ușor acces la ea. Avem soc, iederă, are unde să cuibărească în siguranță. Eventual la toamnă mai putem să plantăm vreo 2-3 metri de gard viu cu plante care fac bobite și le oferă și hrană nu numai loc de cuibărit și ascunzătoare.
- Mai ții minte când părinții lor erau copii, cât de tare le plăcea să se trezească la ciripitul lăstunilor de casă?, intră în conversație buna. Aveam sub streșină 4-5 cuiburi ocupate în fiecare an. Îmi plăcea și de perechea de rândunică din grajd. S-au obișnuit atât de tare cu noi, încât ne puteam plimba sub sârma pe care erau așezate fără să se simtă deranjate, fără să se miște sau zboare de acolo.
- Cum de nu m-am gândit la asta? Într-una din zile am văzut pe facebook cum promova un pasărar cuiburile de lăstun de casă și de rândunică realizate chiar de el din lut. Sper că sunt la fel de frumoase și în realitate precum în poze. Vezi bunico, zice îmbrățișându-și soția, de aceea nu avem noi nevoie de pisică. Ar trebui s-o ținem toată ziua în casă sau măcar în perioada de cuibărire și hrănire, ca să nu mănânce păsările și să punem și un clopoțel la gât, dacă iese din întâmplare printre picioarele noastre, să se știe de la distanță de pericol.
- Putem să agățăm cuibul pentru pițigoi albastru de părul din grădina noastră?, îi întrerupe Ilinca.
- Da, exact acolo m-am gândit și eu, cu gaura de intrare către est. Care dintre voi îmi poate arăta unde se scoală soarele, ca să știu cum trebuie să așez cuibul artificial?

Cu această întrebare s-a terminat și pauza de gustare. În timp ce eu am mai înghițit câteva râme care au apărut pe pavaj în urma ploii de azi noapte, ei au vopsit și au amplasat cuiburile artificiale. Chiar dacă eu n-am auzit, cu siguranță a explicat și bunicul nepoților că e nevoie de timp ca păsările să ocupe scorburile artificiale și nu ar trebui să fie dezamăgiți dacă în acest sezon rămân goale, cel puțin cele în afara cuibului pentru pițigoi mare. Presupun că sunteți curioși ce se va întâmpla. Vă țin la curent.

Sper că v-ați dat și voi seama că proprietarii grădinii unde stau eu sunt de fapt bunicii Ilincăi. Ce coincidență! Și ce noroc că există astfel de oameni pe pământ!

Cu drag,
Mierla

Activități pentru voi, prietenii mei:

1. Construiți un cuib artificial pe baza schemelor de AICI
2. Realizați un binoclu cum avea și Ilinca, dar nu colorați partea pe care o puneți la ochi. Urmați instrucțiunile din ACEST video
3. Exersați punctele cardinale cu ajutorul următoarelor versuri:
Cu fața spre nord privesc,
În spate sudul găsesc,
La dreapta soarele răsare,
La stânga el apune-n zare.
4. Participați la ACEST concurs de desen intitulat "Mierla și prietenii săi"

